

Večernik

Leto V. (XII.), štev. 88

Maribor, ponedeljek 20. aprila 1931

»JUTRA«

Za razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. ur.
Račun pri poštnem ček zav. v Ljubljani št. 11.409
Vredn. mesečno prejemati v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglasi po tarifu
Oglase sprejema tudi oglasni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Friderik Klančnik — v zaporih okrožnega sodišča

V SOBOTO ZVEČER PREPELJAN IZ VINKOVCEV V MARIBOR.

MARIBOR, 20. aprila. Dne 11. t. m. smo poročali o senzacionalni izjavi roparskega morilca Mohorka, da ni Rudolf Kovač ubil kmeta Kanclerja na Šobru in tudi ne on, ampak tretja oseba, katere ime pa je sodišče takrat v interesu preiskave še zakrivalo. Toda že takrat je šel med ljudstvom glas, da je to Friderik Klančnik, bivši orožnik, ki je bil v zvezi s tem umorom že svoječasno aretiran, vendar pa se mu takrat ni moglo ničesar dokazati in je bil zopet izpuščen. Kakor smo že takrat poročali, je Mohorko izpovedal, da je izdelal načrt za Kanclerjev umor brat obsojenega Rudolfa Kovača, Anton Kovač, on, Rudolf Kovač in Friderik Klančnik pa so imeli načrt izvršiti. Usodnega dne so prišli na lice mesta v Šobru, oboroženi s sekirami. Vendar so opazili, da vodite tam iz Kamnice k Sv. Križu dve poti. Zato so sklenili, da bo na eni poti čakal Klančnik, na drugi pa Mohorko in Rudolf Kovač. Oni, ki bo stal ob poti, po kateri bo prišel Kancler, naj zažvižga. Kmalu sta Mohorko in Rudolf Kovač začula Klančnikov žvižg in nato tudi krik, a ko sta pribežala do Klančnika, je Kancler že ležal tam z razbito glavo.

V zvezi s to Mohorkovo izpovedjo je bil 10. t. m. aretiran Anton Kovač in oddan v zapore okrožnega sodišča. Klančnik, ki je še nekaj časa poprej bil celo v Mariboru, pa je preko Celja in Laškega izginil v neznan smer. Izdana je bila za njim tirailica. Na podlagi tirailice je bil pred 8 dnevi aretiran v Vinkovcih, kjer je živel s svojo ženo in bil — kakor čujemo — tam zaposlen kot delavec. Instradirali so ga od policije do policije in končno ga je v soboto zvečer celjska policija pripeljala v Maribor in oddala naravnost v zapore tukajšnjega okrožnega sodišča. Do Celja ga je spremljala njegova žena.

Danes ali jutri bo zaslišan od preiskovalnega sodnika in za slučaj, da bo tajil, bo sledila tudi konfrontacija z Mohorkom.

Tako je za enkrat tudi zadnji član zloglasne zločinske družbe pod ključem. Zadeva Kanclerjevega umora stopa s tem v novo fazo, in javnost radovedno pričakuje, kaj še bodo zločinci drug o drugem novega razkrili.

V zvezi z izpovedjo Mohorka glede tretje osebe se je raznesla zlasti po Studencih vest, da je bil znova aretiran čevljar Josip Domanjko, ki je bil že svoj čas v zvezi s Kanclerjevim umorom, vendar pa kmalu izpuščen kot nedolžen.

Seveda se je vest o njegovi aretaciji izkazala kot popolnoma neosnovana.

Kakor se je te dni doznalo, sta služila morilec Mohorko in njegov zločinski prijatelj Hriberski pred par leti kot hlapca v Slovenskih goricah. Mohorko je bil uslužben pri g. Ivanu Ferku, gostilničarju in trgovcu v Pesniškem dvoru ob cesti, na meji Jarenine in Sv. Marjete ob Pesnici. Hriberski pa je bil zaposlen pri posestniku Misiti, 10 minut dalje onstran Reismanovega brega. Takrat je bil izvršen ob cesti v Jarenini, par minut od Misitejevega doma roparski umor gostilničarja Nedeljka. Tudi njegova žena je bila smrtno nevarno pobita v postelji, pa je v bolnici okrevala. Bržčas je bil ropar mnenja, da je mrtva, ko je padla pod udarcem v nezavest. Vse kaže, da sta morala biti dva morilca, kajti moža so našli zjutraj razmesarijenega v kuhinji, soproga pa nezavestno v postelji. Tudi bi si bil težko upal tik ob prometni cesti en sam zločinec opravljati pri luči svoje satanško delo. Takrat se je mnogo govorilo, da bi se bila zakonca Nedeljko v prepiru sama pobila. To je posebno povdarjal neki sosed, sicer poštenjak od pet do glave, pa je prišel zato pri komisiji na lice mesta tako v dvomljivo luč, da so ga kaj vzeli pod daktiloskop. Zabit bodo sedaj takratni posnetki prijemov z daktiloskopom sodišču dobro služili pri razčiščenju ali sta imela pri tem umoru Mohorko in Hriberski svoj peklenski opravke.

Naraščanje komunizma v Nemčiji

BERLIN, 20. aprila. Vsled naraščajoče gospodarske stiske širokih slojev, težkih notranje-političnih razmer in razkola v vrstah narodnih socialstov pridobivajo komunisti vedno nove pri- staše. Zlasti njihove mladinske organizacije imajo zaznamovati izredno močen prirastek. Tudi število članov revolucionarne sindikalistične organizacije je močno narastlo in je preokračilo že četrto milijono.

Komunistično gibanje pomeni za Nemčijo veliko nevarnost, posebno še glede na mednarodni položaj. Vlada skrbno proučuje sredstva, s katerimi bi uspešno zajezila komunistično gibanje in hoče postaviti predvsem notranje-politične razmere na zdravo podlago.

za samostojno republiko Atlantido. Kakšen bo zaključek, še ne vemo, vse pa kaže, da vrenja kmalu še ne bo konec. Prav kakor v opereti so se vrstile lani in letos revolucije v ameriških latinskih republikah. Dasi jih je lepo število, ni bilo prizanešeno niti eni. Tudi sedanji mir v resnici ni mir. Ventil si sicer zaprti, toda para še vedno pritiska proti površini. Kdo ve, če ne bomo v kratkem doživeli nove eksplozije? Protirevolucionarji so povsod na delu in so precej žilavi.

Naposled po je prevzel nemir celo tu di edino vzhodno evropsko latinsko

državo, kraljevino Romunijo, ki je veljala vse doslej za najbolj umirjeno in ustaljeno. Tudi tam se mrzlično iščejo nove oblike, skuša se sila nemira usmeriti v mirne, varne struge. O uspehu pa še ne moremo govoriti in sploh tudi ne moremo reči, ali je bilo to vrenje le navadna, vsakdanja zadeva brez resnejših namer ali pa se cilji šele iščejo in glavno šele pride? Samo Francija med vsemi državami je sedaj še uravnovešena, mirna in ustaljena. Povsod drugod v latinskem svetu vre, nevarno vre. Latinski narodi doživljajo zopet veliko zgodovino.

Mariborsko gledališče

Ponedeljek, 20. aprila. Zaprt.
Torek, 21. aprila ob 20. uri »Leseni konji«, ab. B. Kuponi.
Sreda, 22. aprila. Zaprt.
Četrtek, 23. aprila ob 20. uri »Cirkuška princesa«, ab. A. Kuponi.
Prva dijaška predstava v letošnji sezoni bo v petek, 24. t. m. ob 15. uri. Uprizorila se bo kmečka drama popularnega pisatelja F. S. Finžgarja »Veriga«, ki spada med letošnje najuspešnejše dramske uprizoritve. Pred predstavo, ki bo obenem Finžgarjeva proslava za dijaštvo, bo predavanje. Cene Din 7 do Din 2.

Valeskinijeva revizijska prošnja zavrnjena.

Ivan Valeskini, ki je bil 12. sept. 1930 radi umora generala Stramlitscha pred senatom mariborskega okrožnega sodišča obsojen na 8 let in en mesec robije, je vložil prošnjo za revizijo procesa, ker je njegova žena, ki se je med tem v blaznici v Studencu nekoliko popravila, baje podala izjavo, da je ona ustrelila generala. Okrožno sodišče je prošnjo za revizijo procesa odklonilo.

Akademija Omladine Narodne Obrambe v soboto zvečer v Narodnem domu je na obisku trpela radi koncerta Brandttrita v gledališču, vendar pa se je zbralo lepo število narodnega občinstva, ki je mladim idealistom dalo zaslužno priznanje. Videli smo poleg zastopnika in podpredsednika centralnega in oblastnega odbora NO g. min. v p. dr. Kukovca ter zastopnikov sreskega odbora NO tudi zastopane oblasti, mestno občino ter razne kulturne in druge organizacije in korporacije. Spored akademije je nudil lep užitek na polju glasbe, dramatike itd. Sodelovala sta pevska zbora inž. podoficirske šole in pevskega društva »Jadran« z več lepo podanimi pesnimi. Po akademiji se je razvila prijetna plesna zabava.

Zopet nesrečni nož in alkohol

Sinoči okrog polnoči se je v znani Gornikovi gostilni v Selnici ob Muri posestnik Ivan Kac iz Sladkega vrha sprl s 24letnim Karlom Krebsom iz Selnice ob Muri. Ko je bilo alkoholno navdušenje na višku, je iz neumnih besed nastalo prerekanje, ki se je razvilo v usodepoln pretep. — Kac je z nožem navalil na Krebsa ter mu prepral trebuh, ga ranil na desnem prsnem košu in mu prerazil desno nadlehtje. Prvo pomoč je ranjencu nudil zdravnik dr. Bačar iz St. Ilija, ki je odredil takojšnji prevoz težkega ranjenca v mariborsko bolnico, kamor je bil ob 5. zjutraj odpremljen. — Napadalca je orožniška patrulja takoj izsledila in odpeljala z avtomobilom v zapore okrožnega sodišča.

Naši vrtnarji in semena.

Pišejo nam: Gospodinje, ki imamo pravkar polne roke dela na svojih skromnih vrtovih, se ne moremo načuditi dejstvu, ki ga opažamo letos pri nakupovanju semen. Domači vrtnarji so si v zadnjem času oskrbeli svoje lastne kolekcije z zavojčki semenja po 10 g in več. Prikupna oprema in podietnost naših domačinov nas je navdajala z največjim zadovoljstvom. »Svoji k svojim!« je bilo geslo, ki nas je v današnjih težkih časih še posebno privabilo, da smo kupovale le domače blago po 1 Din zavojček. Toda nenadoma smo opazile, da neka inozemska trdka prodaja isto kvaliteto semena za 50% ceneje. Vsekakor čudna zadeva, ki je potrebna pojasnila!

Vrvenje v latinskem svetu

Latinski ali romanski narodi so bili vedno nemirni; vsa njihova zgodovina je polna uporov, ustaj, revolucij, bojov in krvi. Od starega rimskega imperija, ki je neprestano spreminjal oblike vladavine in dinastije, se cepil in družil, preko srednjega in novega veka se vije rdeča nit nemirov in mrzličnih pretresljajev. In vendar je nekaj desetletij izgledalo, kakor da se nemir polega, da prihaja latinski svet v dobo uravnovešenega razvoja. Južnoameriške republike, kakor tudi vse ostale latinske države v Ameriki, so se ustalile. Le kdaj pa kdaj je izpod pepela še zatlelo. V Italiji se je bil ustalil režim demokracije, Španija je ždela v svojem konzervativizmu, samo na Portugalskem so se od časa do časa ponavljale revolucije, ki so pa bile brez večjega pomena. Ostali dve latinski državi, Francija in Romunija, pa sta po mentaliteti ljudstva itak le malo romanski. Tuje rasne primesi so preoblikovale kri in fiziognomijo.

Doba po svetovni vojni pa je zopet vzbudila nekdanji nemir, razburkala je poledenelo kri in tako smo tik po premirju opazili, da v Italiji vedno bolj vre. Ves italijanski narod, pa tudi ves ostali svet, je dan na dan pričakoval sprememb, velikih dogodkov. Toda dogodilo se je samo to, da se je nad sveobčji kaos dvignil fašizem. Nemiren v svojem početku, kakor vsaka revolucija, je obetal ureditev vseh neurejenih problemov in novo veliko dobo miru, toda namesto tega je ostal še vse do danes to, kar je bil v začetku: nasilna revolucija, boreča se za svoj obstoj. Zato Italija danes prav tako ni mirna, kakor ni bila v dobi velikega kaosa pred pohodom fašistov na Rim. Pod plaščem zunanjega navideznega miru vre, zbira se sopen in kdo ve, če nekega dne popolnoma nepričakovano ne planejo iz svojih podtalnih globin?

Skoraj istočasno je pričelo vreti v Španiji, v oni umirjeni konzervativni Španiji. Toda kakor v Italiji Mussolini, tako je vstal na Iberi Primo de Rivera in skušal z železno roko zapreti ventile. Zaprt jih je za nekaj let, toda posledice so bile še slabše. Po njegovem padcu se je nemir vrnil s še ne-primerno povečano silo in vitaliteto, dokler ni objel vse države in jo strmo-žlaval v revolucionarno mrzlico z republikanskimi težnjami. Prav te dni smo doživeli zgodovinski zaključek te periode, če proglasitev republike in sestava Zamorove vlade res pomeni zaključek. Kdo ve, če ni to le začetek novega vrenja, vodečega v kaos? Upajmo vsaj, da ni.

Vzporedno z razvojem in dozoritvijo presnavljanja v Španiji je izbruhnila revolucija na portugalski Madeiri, ki se je razširila tudi na kontinentalno republiko Portugalsko. Madeira sama pa se je osamosvojila in se proglasila

V Nišu in Kruševcu

ZMAGOSLAVNA POT SLOVENSKE PESMI SE NADALJUJE. — SLOVANSKA GOSTOLJUBNOST. — MATICA VESTNA IZVRŠEVALKA KRALJEVEGA PROGRAMA.

Niš, 16. aprila 1931.

Kakor smo že poročali, so Leskovčani vsem Matičarjem preskrbeli brezplačno hrano in stanovanje. Velika večina pevcev je stanovala zasebno pri najboljših rodbinah, drugi so imeli krasne hotelske sobe.

Po koncertu, ki je gmotno in moralno sijajno uspel, so Matičarje šele prav vzljubili. Ker je bilo Matičarji radi točno izdelanega načrta popolnoma nemogoče, da bi prihodnji dan koncert ponovila, se je cela vrsta Leskovčanov peljala v 44 km oddaljeni Niš, kjer so v drugič poslušalci koncert.

Tudi v Nišu je bil sprejem veličasten in pristrčen. Večstoglavna množica je k ljub zamudi vlaka pozdravila Matičarje na kolodvoru. Po kratki dobrodošlici mestnega župana inž. g. Šandoreviča, za katero se je zahvalil predsednik pevskega zbora g. Arnuš, je krenila dolga povorka ob zvokih vojaške godbe mesto.

Pri banketu, ki se je vršil v prvorazrednem hotelu Evropa, je ravnatelj gimnazije, ki je obenem ravnatelj Moravske pevske župe, v kratkih, markantnih črtah orisal razvoj Niša, njegovo trpljenje, žrtve in končno zmago — veliko udejnjenje.

V imenu bana, ki je bil zadržan, je pozdravil goste njegov zastopnik, izražajoč vročo banovo željo, da bi bilo bivanje Slovencev v Nišu čim lepše in uspešnejše in, da bi odnesli v daljni domači kraj najlepše vtise.

Obisk 12 km oddaljene Niške banje je moral radi pomanjkanja časa izostati. Bilo pa je dovolj časa, da smo si ogledali znamenitosti mesta, predvsem grozno vzbujajočo Čele-kulo, 5 metrov visoki stolp turških glav Srbov, padlih v bojih s Turki, katerega so ti sezidali kot svarilen vzgled. Sedaj je stolp obzidan v lično cerkvico.

Ker so v Nišu vse trgovine do 8. zvečer odprte, je bil začetek koncerta še le ob devetih. Velika dvorana v Sokolskem domu se je napolnila. Koncert so obiskali gg. ban, podban in predstavniki vseh oblasti, galerija je bila natlačena dijaštva.

Najbolj so ugajale naše priproste narodne pesmi, ki tvorijo drugi del programa. Kjerkoli se prikažejo Matičarji, povsod jih naprošajo domačini, naj jim zapoje nekaj pesmi.

Akoravno je prva polovica turneje že absolvirana, ni čutiti v zboru še nikake utrujenosti. Narobe, veselo razpoloženje in dobra volja raste od dne do dne. Pa saj ni čudno, ko pa srečamo povsod toliko naklonjenosti in ljubezni.

Kruševac, 17. aprila 1931.

Mnogo smo pričakovali, ko smo se odpravljali na dolgo pot, a toliko iskrenega prijateljstva in bratske ljubezni se nismo nadejali. Danes je prispela Matica v Kruševac. Že med vožnjo nas je ob kolodvorih pozdravljala šolska mladina. Na kolodvoru in Kruševcu je nepregledna množica občinstva pričakovala prihod prvih Slovencev. Sprejema so se udeležila vsa društva, Sokol, pevsko društvo Obilič, ki je lepo zapelo »Iz bratskega zagrljaja«, zbrana je bila korporativno šolska mladina z učiteljstvom ter zastopniki vseh oblastev. Došle goste je pozdravil novinar Raka Milotvec. Po uradni sprejemu je Matica z vojaško godbo na čelu odkorakala na glavni trg, spremljena od tisočglave množice. Tudi tu ni bilo skoro hiše, ki ne bi imela izobešene zastave. Na obeh straneh so domačini tvorili špalir in obisipali pevce s cvetjem.

Na Glavnem trgu se je povorka ob monumentalnem spomeniku carja Lazara ustavila. Spomenik je prava dika mestu in ponos vseh meščanov. Posvečen je vsem junakom, padlim v Kosovskibitki. Na ogromnem marmornatem podstavku se dviga Boško Jugović, nad njim pa plava vila Radivojka, pročež mu venec slave. Na eni strani sedi narodni guslar v naravni velikosti, na drugi kosovska devojka. Temeljni kamen je bil položen 500 let po nesrečni bitki. Zgotovljen pa je bil leta 1904.

Spomenik, delo srbskega umetnika Djoke Jovanovića, kiparja iz Beograda, je dobil na svetovni razstavi v Parizu l. 1900 prvo nagrado.

Ob spomeniku je pozdravil Matičarje Krsto Novaković, predsednik pevskega društva Obilič. Z izbranimi besedami se mu je zahvalil predsednik Glasbene Matice ravnatelj dr. Tominšek.

Tudi tu je pripravljali odbor za sprejem Slovencev preskrbel vse potrebno. Skoro vsi smo stanovali privatno, nekateri v najboljših hotelih. Koncert se je vršil zvečer v Sokolskem domu ob ogromni udeležbi naroda.

Beograd, 18. aprila 1931.

Sinoči je Glasbena Matica v Kruševcu odpela svoj peti in na tej turneji predzadnji koncert. Kakor je bilo pričakovati, je tudi tu bila dvorana natlačena občinstva. Koncerta so se med drugimi udeležili mestni župan, komendant mestni sreski načelnik, okrožni inspektor ravske banovine, ravnatelj gimnazije id.

Pred pričetkom izvajanja je starosta Sokola pozdravil pevski zbor, naglašujoč veliki nacionalni pomen Matične turneje.

Brezhibnemu izvajanju je sledilo občinstvo z največjim zanimanjem in njegovo navdušenje je raslo od pesmi do pesmi. Ko je pevski zbor zapel srbske narodne pesmi, aplavza ni hotelo biti konca. Koncertni pevec, tenorist g. Avgust Živko je ves čas turneje sijajno disponiran in je njegovo petje veliko pripomoglo k uspehom. Krasno cvetje je poklonilo pevskega društvo »Obilič« svojim bratom s severa.

Po koncertu je mestna občina priredila na čast gostom banket, katerega se je udeležilo 150 oseb. Mnogi govori so izrazili, kar so srca že davno čutila. Na splošno želio je moški zbor zapel še par narodnih pesmi. Radi zgodnjega odhoda drugega dne so se Matičarji ob dveh zjutraj poslovili od dragih gostiteljev.

Koliko slovanske gostoljubnosti je doživel naš pevski zbor povsod, kamor je prišel, ni mogoče opisati. Vse hiše so nam odprte, domačini se trudijo, da napravijo pevcem žal tako kratko odmerjene urice bivanja med njimi čim bolj udobne. Izleti v okolico z avtomobili, obiski raznih sorodnikov gostiteljev, razkazovanje znamenitosti, vse to in še mnogo drugega je na dnevnem redu.

Predsednik pevskega zbora »Obilič«, gospod Krsto Novaković, kateremu gre v glavnem zasluga za sijajne predpriprave, je na banketu med drugim dejal:

»Velika je naša domovina, akoravno žal ravno Slovenci še niso vsi člani naše prekrasne kraljevine. Velika je in ne moremo se vsi osebno poznati. A napadeno bi bilo, ako bi nas sprejele samo železnice. Spoznati se moramo in ko bomo drug drugega poznali, se bomo tudi vzljubili. Kajti mi smo vedno bili eno, smo in bomo tudi eno ostali. Pevci Glasbene Matice, hvala vam, da ste prišli v Kruševac, vi ste vestni izvrševalci kraljevega programa.

Kruševca ne bomo mogli nikdar pozabiti, ostal nam bo v lepem spominu in če bi tudi karkoli doživeli.

Davi je Glasbena Matica nadaljevala svojo pot. Ob 14.05 je dospela v Beograd. Odtod odidemo zvečer z brzim vlakom preko Rume v Šabac, kjer nastopimo jutri zvečer v dvorani Šabačke banke. Odhod iz Šabca je določen za ponedeljek popoldne, tako da se povrnemo v Maribor predvidoma v torek krog poldneva.

Op. ur.: Včeraj 19. t. m. je naš z umetniško slavo ovenčani pevski zbor koncertiral v Šabcu. Poročilo sledi.

Državna razredna loterija.

Samo 2 dni imate še časa za zamenjavo vaših srečk v upravi »Jutra« in »Večernika« v Mariboru, Aleksandrova cesta 13.

Občni zbor »Jadrana«

bo v soboto, 25. t. m. ob 20. uri v mali dvorani Narodnega doma.

Mariborski in dnevni drobiž

Otvoritev umetniške razstave Ante Trstenjaka

Je bila vsekakor najznamenitejši kulturni dogodek včerajšnjega dne. Ob 11. se je zbralo v okusno prirejeni in s slikami okrašeni veliki kazinski dvorani veliko število ljubiteljev umetnosti, na čelu vsem g. župan dr. Al. Juvan kot pokrovitelj razstave, zastopniki državnih oblasti, mestne občine, raznih kulturnih in drugih organizacij in korporacij, šol itd. Pokrovitelj g. dr. Juvan je z lepim nagovorom otvoril razstavo, katere velik pomen leži zlasti v tem, da nas vodi med naše severne brate, med najmanjši, a žilavi slovanski narod lužičkih Srbov. Slikar g. Trstenjak je v daljših izvajanjih naslikal svoje bivanje in umetniško ustvarjanje med lužičkimi Srbi, kjer so ogromna bogastva umetnin in lepote za ustvarjajočega umetnika. Razkazal in pojasnjeval je posamezne slike in podal zanimive podrobnosti iz življenja in šeg lužičkih Srbov. Slike, ki jih je krog 70, podajajo zlasti v čudoviti naravnosti razne slikovite narodne noše. Razstavo, ki bo otvorena do 1. maja, si mora ogledati ne le vsak Mariborčan, ampak tudi vsakdo izven Maribora, kdorkoli se le malo zanima za lepo umetnost!

Z umetniško slavo ovenčani naši Matičarji

se po dosedanjih poročilih vrnejo v Maribor z vlakom jutri 21. t. m. ob 11.36. Vsakdo, kdor le količkaj utedne, naj pohiti ob tem času na kolodvor!

Kopališče na Mariborskem otoku bo

otvorjeno s 1. majem.

Kopališki odsek mestnega občinskega sveta je sklenil, da se bo otvorilo kopališče na Mariborskem otoku letos že s 1. majem. Olepševalno društvo je pridno na delu, da po načrtih, ki jih je izdelal znani strokovnjak za parke g. inž. Ciril Jeglič iz Ljubljane, preuredi in olepša predvsem prostor ob vhodu na otok in pred kopališkim poslopjem. Slednji prostor bo tako urejen, da bo s teraso ločen od onega za avtomobile. Stajališče za avtomobile bo od vhoda na otok na desno ob Dravi. Na novo bodo urejene tudi razne naprave za solnčenje. O tem bo pa kopališki odsek sklepal v svoji četrtkovi seji.

Smrt šolskega upravitelja Josipa Trohe.

V Zavrču pri Ptuju je preminul včeraj tamkajšnji šolski upravitelj, g. Josip Troha. Pokojnik je služboval pred vojno v Skomrah pri Konjicah in je radi svoje odločne narodne zavednosti mnogo trpel. Čim je izbruhnila svetovna vojna, so ga tudi takoj poklicali v vojake. Po prevratu je postal šolski upravitelj v Zavrču, kjer si je kmalu pridobil splošne simpatije. Bil je dober vzgojitelj in je vsakemu rad pomagal z nasveti. Bodi mu ohranjen svetel spomin!

Odhodnica g. nadsvetnika V. Keršovana,

ki jo je priredilo uradništvo mestne policije, se je vršila v soboto zvečer v lovski dvorani hotela Orel in je bila zelo animirana. Imenom vsega osebja policije se je v toplih besedah priznanja in zahvale dobremu, uvidnemu in pravičnemu dosedanjemu šefu poslovil od njega novi upravnik g. svetnik Puš, G. nadsvetnik Keršovan, ki je skoro polnih 10 let vestno in z veliko objektivnostjo in razumevanjem vodil mariborski policijski urad v težkih obmejnih prilikah, je v svojem nagovoru našel iskrene in toplo občutene besede priznanja in zahvale vsem svojim dosedanjim sodelavnikom, ki so v polni meri vršili svoje dolžnosti. Ob tej priliki je tukajšnje Društvo policijskih nameščencev in upokojencev, ki je g. nadsvetnika izvolilo svojim častnim članom, izročilo poslavljajočemu se šefu lepo diplomsko častnega članstva, delo našega slovenskega slikarja g. Horvata. G. nadsvetnik je z današnjim dnem razrešen in nastopi svoje novo mesto kot šef ljubljanske policije dne 27. t. m.

Vojaški novinci

so prispeli v soboto zvečer v Maribor. Na kolodvoru jih je sprejela vojaška godba in častna četa 45. pešpolka. Od kolodvora se je razvila povorka po mestu, ki se ji je pridružilo mnogo občinstva, navdušeno vzklikajoč kralju, Jugoslaviji in vojski!

KINO

== Grajski: ==

Od torka dalje! Premijera v Jugoslaviji! 100% nemški zvočni vefilm?

TRGOVCI Z DEKLETI NA DELU!

(Bela sužnja)

Maria Solweg, Oskar Homolka.

== Union: ==

Od danes dalje 100% sijaj. veseloigra

VESELA DUNAJSKA DEKLETA

Willy Forst, Lee Parry.

Predstave v obeh kinih ob delavnikih ob 17., 19., 21. uri; ob nedeljah in praznikih ob 15., 17., 19. in 21. uri. Predprodaja dnevno: od 10. do 12. ure na blagajni. XXVI

APOLLO KINO:

V soboto in nedeljo:

ŽELEZNA MASKA

Douglas Fairbanks

Dve novi zdravstveni knjigi docenta dr. Matka.

Osrednja Protituberkulozna liga v Ljubljani je na svojem včerajšnjem obnem zboru sklenila, da se založi knjiga »Katekizem o jetiki«, ki jo je spisal docent g. dr. Matko v Mariboru, v 10.000 izvodih in se bo delila na »Tuberkuloznih dneh« začetkom maja med ljudstvo. Knjiga je že tiskana. — V nekaj dneh izide dalje še druga dr. Matkova knjiga z naslovom »Nalezljiv splav pri človeku in govedu«, obsegajoča okrog 200 strani. Knjiga je pravkar v tisku v Ljudski tiskarni.

Studenška nedelja.

Prav nič pomladnega ni še v naravi temu primerno je tudi nedeljsko razpoloženje. Pusti dež v znamenju aprilarogovila! — V soboto je domači Sokol proslavljati pisatelja Finžgarja z »Divjim lovcom« ob dobri udeležbi in sijajni izvedbi. Gledalci so se soglasno strinjali v sodbi, da je bila to ena najlepših iger na sokolskem odru. — Istočasno je delavsko kolesarsko društvo priredilo v gostilni Špurenj poslovljni večer vojaških novincev. — Kino »Diana« je vsled velikih takš in slabega obiska ustavil svoj obrat. Čas ugodnih »konjunktur« med našim delavstvom je že davno za nami... Za kulturne prireditve in skromno razvedrilo pa je prebivalstvo zelo dovzetno, kakor kaže bilanca preteklega dobe. — Kljub slabemu vremenu se je udeležilo v nedeljo popoldne mnogo občinstva iz vseh slojev pogreba ge Lintnerjeve, matere znanege sokolskega delavca g. R. Lintnerja.

Ponedeljek Torek
kabaretna večera
Velika kavarna

† Tilen Levec.

V celjski bolnici je umrl včeraj g. Tilen Levec, notar v Cerknici. Pokojnik je bil sin upokojenega dvornega svetnika g. Anton Levca, ki je dolga leta bival tudi v Mariboru. Rojen l. 1885 v Sevnici, je po končanih pravnih študijah služboval kot sodnik v Konjicah, Mur. Soboti in v Mariboru, nato pa se je posvetil notarjatu in vršil zadnja leta službo notarja v Cerknici. Bodi mu blag spomin!

Zadruga gostilničarjev v Mariboru opozarja v smislu razglašene predstojništva mestne policije svoje člane, da ne nudio dne 22. in 23. aprila pijanim rekrutom alkoholnih pijač in da naj zabranijo v lokalih vsako petje in kričanje. V nasprotnem slučaju bo morala policija take gostilne zapreti.

Razstavo in natečaj za kuhanje s plinom priredi mestna plinarna za gospodinjstva danes dne 20. t. m. ob osmih zvečer in jutri 21. t. m. ob 16. uri v obednici deške meščanske šole Cankarjeva ulica (vhod Razstava na alca 14). Obzem se vrši istotam velika razstava modernih plinskih aparatov. Vstop prost!

M. Zevacco

V senci jezuita

Zgodovinski roman.

116

Ta neznaten dogodek se je pripetil ravno v trenutju, ko je šla družba skozi pas svetlobe, padajoče na ulico skozi vrata neke gostilne.

Lemahu, ki je pravkar rjul na vse grlo četrto kitico svoje pivske pesmi, je osupnil in obstal kakor ukovan.

Res sta ženski nemudoma popravili svoji ogrinjali.

Toda Lemahu je bil spoznal eno izmed njih.

Zakašljal je na vso moč, kakor da bi hotel pojasniti prekinjenje svoje pesmi, nato pa je pel dalje in izginil kmalu spredaj.

»Vojvodinja« je mrmral sam pri sebi. »To je vojvodinja in nobena druga! Tista srčkana mala ptičica, ki sem jo vlekel po ukazu gospe Etanpske v ono grdo kletko! Aha, torej ji je ušla! Smrt božja, zdi se mi, da se ni mogla obrniti na bolje!«

Ko je prehitel tudi Magdaleno Feronovo, se je Lemahu zadovoljil s tem, da je ostal toliko spredaj, da ni izgubil nasledovalcev izpred oči.

Tuintam se je ozrl.

In zdajci jih je videl izginiti v lepi, veliki hiši, ki se je zdela očem bolj plemiška kakor meščanska.

Takrat se je obrnil in si dobro zapomnil hišo, ki jo je bilo prav lahko spoznati.

»To je torej njih pravo skrivališče,« je zamrmral sam pri sebi. »Vse mi je jasno. Mož, ki spremlja ženski, je sorodnik, nemara brat vojvodinje Fontenbloške. On jo je odpeljal iz ulice Move-Garson od stare Margentine. Kralj jo je videl slučajno v hiši pri Tuilerijah. Toda v hiši je bilo skrivališče, v katerem je ni mogel najti; in zdaj se skrijejo tu. Dober lov, tristo hudičev! Reči moram, da nisem potratil časa.«

In Lemahu je stekel veselo proti Luvru, kolikor so ga nesle noge. Spotoma je lopov premišljal, kaj mu je storiti.

V njegovi prekanjeni glavi se je zibalo dvojno vprašanje:

»Ali naj obvestim vojvodinjo Etanpsko? Ali naj obvestim kralja? Katerega gospodarja naj si izberem?«

Ko je prispel v Luvr, je bil Lemahu trdne volje, povedati vso storijsko kralju.

S tem si je hotel pridobiti naklonjenost Njegovega Veličanstva, in tudi, če bi se kdaj izvedel njegov delež pri ugrabljenju Žilete, je bil lahko prepričan, da mu bo odpuščeno zaradi velike usluge, ki jo zdaj izkaže kralju.

Tega niti ni štel posebej, da se okoristi z dobro voljo, v katero pripravi kralja njegova vesela novica. Lemahu je bil nižji oficir.

Ugibal je sam pri sebi, ali hoče prositi kralja denarja ali povišanja v službi.

Odločil se je za denar.

Že po tem se vidi, da je bil Lemahu jako praktičnega duha.

Dospevši v Luvr, je opazil po vsem poslopju vrvenje, ki se mu je zdelo ob pozni uri še posebno nenavadno.

Več kompanij arkebuzirjev se je razvrščalo na velikem dvorišču ob luči svetilk, ki so jih držali lakaji.

V hlevih so sedljali konje.

Veliko število dvornih gospodov je že sedelo na

konjih, v popolni bojni opremi, oklepi so se jim svečili na prsih, in meči so brenketali ob bokih njihovih konj.

Veliki profos je stal ob strani, nepremičen kakor kip ter gledal vse te priprave, ne da bi črnil besedico.

Lemahu se je obrnil naglo proti kraljevim prostorom.

»Govoriti hočem z Njegovim Veličanstvom,« je rekel Basinjaku.

»Kako to? Ne da bi prosili avdijske? Ali norite, dragi moj?«

»Važno novico prinašam Njegovemu Veličanstvu.«

»Povejte jo meni, pa jo sporočim kralju.«

Lemahu je skomignil z rameni.

»Norite vi, ne jaz,« je dejal. »Pa obdržim svojo novico zase.«

To reši mu je obrnil hrbet.

Sam pri sebi je mislil, da najde izlaska pot, govoriti s kraljem, ki mora vendar priti zajahat konja, ako hoče prisostvovati naskoku na Dvor Čudežev.

»Svojo novico, da naj mu odstopim!« je godrnjal.

»Rajši dam roko krvniku, da mi jo odseka. Jaz sem pretrpel ves trud, da sem jo izvohal. Basinjak pa bi imel dobiček? Saj poznam kralja, kakšen je! Kakor hitro izve vso reč, vrže tistemu, ki jo mu pove, zlato verižico, a pozneje ne bo več mislil nanj.«

Okrog enajste ure je nastala na luverskem dvorišču veliko vrvenje.

Vsak oficir je prišel po ukazu k Monkliju, ki se je sklanjal čez vrat svojega konja in dajal slehernemu točna navodila.

Kakih petnajst plemenitašev je čakalo na konjih. Zdajci se je prikazal kralj; obdajalo ga je deset najožjih znancev.

Zajahal je konja.

Poleg njega je čakal veliki profos.

»Kadar hočete, se lahko odpravimo, gospod,« je rekel kralj.

»Pripravljeni smo, sir.«

Kralj je mahnil z roko in zajahal naprej, razgovarja se z La Šatenirejem, ki mu je bil ob strani.

Tudi Lemahu je bil skočil na konja in ga pogljal za družbo gospodov, ki so spremljali kralja.

Ko so prišli na cesto, je izpodbodel žival in jahal hitreje, dokler ni bil s kraljem vstric.

»Kaj hoče ta človek,« je vprašal kralj.

»Sir,« je vzkliknil Lemahu, »novico prinašam Vašemu Veličanstvu — novico iz Tuilerij.«

Kralj se je zdrznil.

Mignil je z roko, in veljaki, ki so ga obdajali, so ostali par korakov zadaj.

Kralj je jeznil dalje.

»Jahaj sem,« je velel Lemahuju.

Ta je zajahal tešno h kralju.

»Sir,« je rekel Lemahu, »jaz vem, kje je vojvodinja Fontenbloška.«

»Kdo pa si,« je vprašal Franc I. in prebledel.

»Ubog, neznaten oficir, izgubljen na najnižjem klinu lestvice, sir!«

In nesramno je dodal:

»Toda nadejam se, da Vaše Veličanstvo v svoji dobrohotnosti ne bo pozabilo ubogega vraga, ki se je žrtvoval...«

S studom je kralj pogledal človeka, ki ga je že naprej tirjal tako odurno za plačilo.

»Kaj hočeš,« je vprašal kralj.

»To bo presodilo Vaše Veličanstvo samo, ko mu povem svojo novico in zaslugo.«

»Kakšna je tvoja zasluga?«

»Takšna: ko je vse odšlo od hiše v Tuilerijah, sem se jaz premislil, pa sem ostal tam!«

»Aha... In kaj si videl?«

»Videl sem, kako je stopilo iz tiste hiše pet ljudi: tri ženske in dva moška. Ena izmed tistih treh žensk je bila preoblečena za kavalirja. Izmed vseh treh sem spoznal eno samo — kar se pa tiče obeh moških, nisem spoznal nobenega.«

»Pa katera je tista, ki si jo spoznal?«

»Poznam jo, ker mi je bila čast, da govorim v tem trenutku z Vašim Veličanstvom — milost, ki ostane neizbrisana v mojem bednem življenju, tudi če bi jo Vaše Veličanstvo blagovolilo pozabiti...«

»Dobro, dobro, ne pozabim je. Nadaljuj.«

»Torej sir, ko so odšli iz hiše pri Tuilerijah, mi je prišlo še nekaj na um: kaj, ko bi jim sledil? In če bi se zahotelo Vašemu Veličanstvu, videti čez pol ure vojvodinjo Fontenbloško, Vas rad povedem k njej.«

Kralj se je obrnil na sedlu.

»La Šatenire,« je dejal, »pošlji gospoda De Monklarija k meni.«

»Evo me, sir,« je rekel veliki profos, ki je jahal par vrst zadaj.

Monklar je pogljal svojega konja in zajahal tik ob kraljevo stran.

»Monklar,« je dejal Franc I., »ukazite jutri spisati nakaznico za tisoč tolarjev po šest liver za mojo zakladnico, na ime...«

To reši je pogledal Lemahuja s tistim vprašujočim, nesramnim pogledom, ki ga je rad prevzemal tuintam.

»Aleša Lemahuja, oficirja pri arkebuzirjih Njegovega Veličanstva,« je odgovoril Lemahu.

Monklar ga je pogledal z brezbriznostjo.

Njega ni presenečala nobena reč, ali vsaj zdelo se je, da ga ne preseneča...

»Ali si zadovoljen?« je povzel kralj.

»Vaše Veličanstvo me obsiplje preko zasluge,« je dejal bandit in se nasmehnil.

Še tisoč liver je pomenilo zanj v resnici nenadejano premoženje.

Toda po vsoti, kakor je cenil kralj prineseno novico, je lahko sodil svojo pravo vrednost ter sklenil, da ne ostane zgolj pri tem.

»Monklar,« je nadaljeval kralj, »izberite mi spremstvo dvajsetih mož in nadaljujte svoj pohod proti Dvoru Čudežev brez mene.«

Monklar se je naklonil in se obrnil.

Dve minuti nato se je postavila za kraljem eskorta dvajsetih mož. Franc I. je mignil svojim trem zvestim k sebi in pogljal konja v tek, rekoč Alešu Lemahuju:

»Jahaj naprej!«

Po ježi, ki je trajala komaj dvajset minut, je obstal Lemahu pred hišo, in kralj s svojim spremstvom je sledil njegovemu vzgledu.

III.

Ciganka.

Veliki profos je bil med tem zajahal na čelo kolone, ki je korakala proti Dvoru Čudežev.

Njegov bojni načrt je bil že zdavnaj gotov.

In takšenle je bil ta načrt v vsej svoji enostavnosti in vsej svoji grozi:

Trikot je imel dati znamenje, da je vse mirno na Dvoru Čudežev in da veliki profos lahko naskoči brez skrbi.

V sleherni izmed treh cest, vodečih v argotsko kraljestvo, je hotel Monklar skriti močno četo — kakih tristo mož.

Opravična številka: E IX 5883/30

16

Dražbeni oklic.

Dne 1. junija 1931 dopoldne ob 10 uri bo pri podpisanem sodišču v sobi št. 27 dražba nepremičnin.

Zemljiška knjiga: k. o. Pobrežje vl. št. 18

Cenilna vrednost: Din 87.115

Vrednost pritikline: Din 160

(ki je v cenilni vrednosti všteta)

Najmanjši ponudek: Din 43.803 33

V ostalem se opozarja na dražbeni oklic, ki je nabit na uradni deski sodišča v Mariboru

Okralno sodišče v Mariboru odd. IX., dne 31. 3. 1931.

Gospoda

sprejem kot sostanovalec na hrano in stanovanje. Tattenbachova ul. 20, pritličje levo. 1130

Družabnika(co)

z nekaj kapitala iščem. Ponudbe pod »Centrum« na upravo Večernika. 1131

Kovčke za potovanje

v največji izbiri in najnižji ceni priporočam Ivan Kravos, Aleksandrova cesta 13. 1112

Sobo in črksotkanje,

vedno najnovejši vzorci na razpolago izvršuje poceni, hitro in okusno Franjo Ambrožič, Grajska ulica 3 za kavarno »Astoria«. X

Vrtnice,

nizke, 10 kom. za Din 40.—, 60.— in 80.—, visoke vrtnice in plezalke, lepotično grmičevje, konifere, petunije, salvije, georgine in sploh vse za vaš vrt dobite najcenejše pri Vrt Džamonja i drug, velevrtnarstvo, Koroščevo ulica 44. 1016

Lepo zračno opremljeno sobo

oddam. Vprašati v trgovini I. Kravos, Aleksandrova c. 13. 1091

Vinotoč Visočnik

na višini Meljski hrib, odprt. 1094

Orehe

kupuje po najvišjih dnevnih cenah Pinter & Fössl, Maribor, Vodnikov trg 5. 1108

Gonilne jermene

Radi opustitve svoje velike zaloge jermenov, prodajam gonilne in šivane jermene v vseh širinah, dokler traja zaloga globoko pod dnevnimi cenami! 1115

V. Badi, Maribor, Glavni trg

zastopniki se sprejmejo

Spominjajte se CMD!